

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1) (i) 'हिरण्यगर्भप्रियमुखात् मा
पूज्यलक्ष्मीं नु वसन्तलक्ष्मीः' - अत्र
'हिरण्यगर्भ' इत्युत्पत्तिः - विशदीकर्तव्यः? का
तस्माद् वसन्तलक्ष्मीः?

Date - 05/08/2025

Boalia

Ans: - अत्र 'हिरण्यगर्भ' इत्युत्पत्तिः - अर्थात् कार्याभित्यर्थः।
'हिरण्यगर्भप्रियमान' इति वा। महाकालीप्रकृता
कालप्रकृतिः - हिरण्यगर्भप्रियमुखात् अर्थात्
कार्यमानां जनयति इत्यर्थः।

वसन्तलक्ष्मीः नाम वास्तविकसूक्ष्मा पूज्यादिजन्या।
(आतुर्यसूत्रम्, 2/3) P. 19.

(ii) 'अथर्व एव द्वयमि अकृता' - कदाचन
अथर्वश्च? कथं सः अनेन नाम्नादिर्ज्ञायते?

Ans: - अथर्वः अस्ति शिवस्य वैदिकनाम। सः
मानवाद्या एव अत्र अष्टमूर्तिवत् शिवस्य मङ्गलमूर्तिः।
अथर्वश्चेति वदिकल्लमा।

(आतुर्यसूत्रम्) अथर्व इति।

अतः अथर्वः नाम शान्तमूर्तिः। मानव एव
विश्वप्रकृतिः - ध्यायति विश्वे। अतः मानवः
अथर्व इति कथ्यते। यथा शिवः शान्ति-
-पञ्चाङ्गः ध्यायति मङ्गलं तथा सः
मानवोऽपि विश्वप्रकृतिं ध्यायति।
(आतुर्य - 2/10)

Important

(iii) 'महं महं महं महं' - कश्चिन्
अथर्वश्चेति कथं? किं तावत् महं महं महं

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

કાર્યનમ્ ?

Ans: મહારુદ્ધ અશ્વિસ્મન ઇવદારમત્રાગ્રાહ મુદુવાડ
અશ્વિસ્મન અમાગતન, આ જનાન, દુષ્ટા
લીમવાવડા મહારુદ્ધ અમાગત અશ્વિસ્મન.

લીમવાવડા રેદં વાક્યમુક્તમ્ ।

મહારુદ્ધ:

મુદુવાડ, જના:

લીમવાવડા લેમનર આહુ: અમાગત: રેદં અ
હમ મહારુદ્ધ અમાગત કાર્યનમ્ ।

P. 161, લીમવાવડા, 11/13.

(iv) 'નામુદ્ધિરુ: તદ્ વર્જનીયમ્' - વૈકાર્મ્ય વડા?
નામુદ્ધિરુ: કિમર્થ: વર્જનીયમ્ ?

Ans: લીમવાવડા: અમા વડા । અવનર્જિયા: મહારુદ્ધિરુ:
- કલમનુસૂત નિમ્નવનીયા: હિયારુદ્ધિ
અવનર્જિદિ: અહ આમા: વિધાઅરુદ્ધિ ।

આજારુદ્ધિ: * નામુદ્ધિરુ: મહારુદ્ધિરુ: તદ્ વર્જની-
- કાર્યનમ્ વર્જનીયમ્ । (P. 167, લીમવાવડા, 11/42)

SUNDAY 04

(v) 'લેમ લીતર્મ નિત્યાં વર્જતે' - ક: કપ્પાડ
શિલેદિ? હમ હમ કાર્યનમ્ કિમ્ ?

Ans: વર્જાશ્વનાદેક માધવદત્ત: હિમજ:

Important

"લેમલિકાન અનિમાતજાન" - રેત્તાદિ-
- લેમલિકાડ શિલેદિ ।

હમ હમ કાર્યનમ્ હિ
હમ હિમજ અમાનમ્ જીવમાનકા । રેત્તાદિલેમલિકા

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

मानवस्य च सुखायिष्ये डेऊम् । अतः सविदुषः
विद्वेति ।

वार्ताग्रहम्, P. 32.

(vi) 'नाहः पात्रितो दक्षिणामि' - डेऊम्भुआः
ताडनम् निष्पादयन् ।

Ans: पात्रितः केवलम् शुद्धकामि पठति ।
अन्यत्र बुद्ध्यापि तेषां दृष्टिः नापठति ।
पठन् बालकः अमनः ऊर्ध्वं द्रष्टुमिच्छति ।

गुरो आश्चर्यं द्रष्टुं स पठति । अतः
स पात्रितो न दक्षिणामि । (वार्ताग्रहम्, P. 38)

(vii) 'तु कार्यम् आयासकम्' - एकनाडम् ?
तस्य निर्विघ्नः दीयते । (P. 52 वार्ताग्रहम्)

Ans: - वार्ताग्रहनाटके अहर्निश इदमुक्तम् ।
अहर्नि द्विप्रहरवन्तः यन्त्रां वादयित्वा
अर्वात् जनान् किञ्च मुञ्चति यः अमनः कालः वा
कमपि नापठते, अस्मिन् अविद्यमाने कालः
गच्छतीति । यत्रो अपि यन्त्रां स वादयति ।
वार्ताग्रहनाटके सः अमनः ऊर्ध्वं द्रष्टुमिच्छति ।
अमनः स पठति । (वार्ताग्रहम्, P. 49-52)

(viii) 'तत्र नाम मनसि स द्वापति' - कदा कं
अति कायाकिरियम् ?

Important

Ans: - पुष्पाद्यनार्थं गमनकाले अमनः पठति
सूक्ष्मां ईदृशियम् । यदा अमनः ऊर्ध्वं
यः सूक्ष्मा तं विद्वद्विद्वति स, तस्य नाम

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

પ્રશ્ન: શ્રી મનમોહન પ્લાઝામાં શ્રી રામ, હતા
 મુશ્કેલી યેસ હતા નામ મુશ્કેલી
 મનમોહન પ્લાઝામાં રહેતો (ગોડગ્રુમ પ. 60)

(ix) 'નિરોધપ્રતિબંધીના નિરોધ (નિરોધ) ...
 કરનાર કેમ અમલદાર?

Ans:- આઠમી સદીના આરંભથી વિવિધિતતામાં
 'કુ' યાજ્ઞોજ્ઞી રૂપે કવિતામાં નારીના
 શરણવાદિ વિભાગના નામ અદ્યક્ષન કવિ:
 ભાવ: પ્રકાશિત:। તેમ નારીના
 નમનમાં નિમીલનમ્ ઉમીલનકલ્પદ્ય:
 એમ પ્રકટનદોષ: રેદાનીયકુર્ચિત:। અતઃ
 કવિના રેદ: ભાવનાકિ: કૃત:।

આક-૪, [કુ યાજ્ઞોજ્ઞી, પ. 63]

(x) 'વદ વેદગિરિયાર મુકુટા કુ ગત' - રંગ
 કવિ: કથમેવમકથ?

Ans:- 1975 રૂપે પ્રીતોદય અધ્યયનમંડિરના રેદિગા-
 નાકિમ (રાદદ્યાના, આઅનકાલે મદા
 આઅનકાલ: હાલે પ્રોશિત: હતા
 હાલેમુઅમાક: હાલેત: અલેસ:। અલેસ-
 નાકિમ આમાજિકતા અલેસિક્ષ લૂપા
 અલેસ:। વેદવેદન પ્રતિ માનવજા
 આપ્ત અલેસ:। વેદમ આમાજિકઅમ્બીતિ:

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ତତ୍ତ୍ୱ ଦୂରମାପନ । ଏତଃ କବିନା ଶ୍ରୀନିବାସ -

- ବାଧ୍ୟତା ସାମାଜିକାଘାତଃ ଭବ୍ତଃ ଶୁକଃ ।
(କବିନା କବିନା, p. 78)

(xi) କହମ୍ (ସଦନାୟାଃ) ଅସୀତ୍ତ ଶବ୍ଦାଃ ନ ସନ୍ତି ?

Ans:- ସମା ସିଂହବାଦନାୟାଃ (Blank cheque)

ସାଧାରଣ ମୁଦ୍ରାସଂଖ୍ୟା ନିଷ୍ପାତ, ତଦ୍ୱୟ ଅସଂଖ୍ୟା
ଅସ୍ତିତ୍ୱେ, ସଦନାୟାଃ, ଅସି ମିମା ନାସ୍ତି ।

ସଦନାଃ ସହନୀୟାଃ । ସଦନାୟାଃ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟମିମାଦେବାଃ
କବିନା ଡ. ହର୍ଷଦେବସାହିତ୍ୟ କାବିତଃ ସଃ ସଦନାୟାଃ
ଅସୀତ୍ତ ଶବ୍ଦାଃ ନ ସନ୍ତି । (p. 222)

(xii) 'ଚିନ୍ତିତକର୍ତ୍ତବ୍ୟମ୍' - (କମ ବିବଚିତମ୍ ?
କୀଦୃଶଃ କାବ୍ୟମିଦମ୍ ?

Ans:- 'ଚିନ୍ତିତକର୍ତ୍ତବ୍ୟମ୍' ସହାୟତାଦ୍ୱାରା
ଅସି ଶ୍ରୀଜୀବସାଧୁଗିର୍ଣ୍ଣନ ବିବଚିତମ୍ ।

କାବ୍ୟମିଦମ୍ କୃଷକକୃଷେନ ପାରିଜନ୍ୟାତ । ଏତଃ

ଅସାଧିକକୃଷକମ୍, ଅହତନଜାତୀୟମ୍ । (p. 2)

(xiii) ଜାନକୀବଲ୍ଲଭସାହିତ୍ୟବିବଚିତନାଃ କେମାସ୍ତିଃ
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଃ ଶ୍ରୀମତୀଃ ସମାସି ନିଷ୍ପାତମ୍ ।

Ans:- ଜାନକୀବଲ୍ଲଭସାହିତ୍ୟବିବଚିତନାଃ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଃ ଶ୍ରୀମତୀଃ
ସମାସ - 'କାକଳୀ', 'ସାନୀବଳ୍ୟମ୍', 'ବନ୍ଦୀମାନ୍ଦିରମ୍',
ସୁଧାଲୀୟାଃ ଚିତି । (p. 68-72)

Important

(xiv) ଅନୁପ୍ରାସର ପ୍ରକାର -

(କ) ହଜନିମତୀ ପୂର୍ବତଃ ଶ୍ରୀତିଃ ଅକଟେତୀବ ।

[ଅକଟେତୀବ, p. 29]

DECEMBER

08

343-022

30th Week

THURSDAY

2016 DECEMBER

S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

କ୍ରମେ ଅବତୀ: ଅବତୀତା ତାତପରିତା ବିତାତୁ ।

(xv) 'ନାନ୍ଦବିକ୍ରମ' କେନ ବିବିଚିତମ୍? ଅସ୍ୟ
ମହାକାବ୍ୟାୟ ମୁଦ୍ରାବତୀ: କା?

Ans:- 'ନାନ୍ଦବିକ୍ରମ' ଚ ଶ୍ରୀଜୀବମ୍ୟାୟାବିତରମ୍
ବିବିଚିତମ୍ ।

ଅସ୍ୟ ମହାକାବ୍ୟାୟ ମୁଦ୍ରାବତୀ:
ଅସ୍ତି ସିଦ୍ଧାବତୀ: ।

—x—

Important